

BIJLAGE 4 – OVERZICHT CAPACITEIT EN BEHOEFTE BUITEN- EN BINNENSPOORTACCOMMODATIES

Buitensport

Algemene toelichting:

De capaciteit aan wedstrijd- en trainingsvelden is per vereniging vastgesteld op basis van de huidige, werkelijke situatie (zie tabel 1). Daarbij zijn enkele aannames, nuances en toelichtingen opgenomen, ook op basis van de reacties van verenigingen (zie voetnoten onder de tabel). Voor het bepalen van de behoefte (zie eveneens tabel 1) is per tak van sport uitgegaan van de rekenmodellen en inschattingen van de desbetreffende sportbonden. Daarbij moet opgemerkt worden dat dit een theoretische benadering blijft, waarmee bijvoorbeeld geen uitspraken worden gedaan over de kwaliteit van een veld.

	Capaciteit		Behoefte ¹		Verschil	
	Wedstrijd velden	Trainingsvelden ²	Wedstrijd velden	Trainingsvelden ³	Wedstrijd velden	Trainingsvelden
Voetbal⁴						
ASC'62 + SVD	7	4,4	6 (5,5)	3	+ 1	+ 1,4
SV Nieuwleusen	4	2,3	5 (4,4)	2,5	- 1	- 0,2
Union SV	3	1,5	3 (2,1)	1,5 ⁵	0	0
VV Lemelerveld	4 ⁶	2,0	3 (2,8)	2,5	+ 1	- 0,5
Totaal voetbal	18	10,2	17	9,5	+ 1	+ 0,7
Hockey⁷						
MHC Dalfsen	1	1,25	1 (0,6)	1	0	+ 0,25
Korfbal⁸						
d'Ommerdieck	1	1	1	1	0	0
Handbal⁹						
LHC	1	1	1	1	0	0
SV Dalfsen	1	1	1	1	0	0

- Op basis van rekentool behoeftebepaling van KNVB (<https://www.knvb.nl/assist/assist-bestuurders/mijn-club/accommodatiemodule/rekentool>), waarbij voor wedstrijd velden ook tussen haakjes de niet afgeronde behoefte wordt weergegeven.
- Bij een trainingsveld wordt uitgegaan van de minimum afmetingen van een voetbalveld: 6.400 m².
- Bij voetbal tellen kunstgrasvelden, hybride velden en wetravelden mee als wedstrijd veld en trainingsveld, bij andere sporten tellen alle wedstrijd velden ook als trainingsveld.
- VV Hoonhorst is bij voetbal niet meegenomen in verband met onderzoek realisatie hybride sportveld.
- Naast de teams die aan officiële competitie deelnemen, is er bij USV nog sprake is van beperkt aanvullend gebruik zoals: wandelvoetbal, vier teams in wilde competitie en kabouters.
- Een Wetraveld is geschikt voor zowel wedstrijden als trainingen. Een Wetraveld kan echter niet altijd gebruikt worden als wedstrijd veld vanwege de hoeveelheid trainingsuren op het Wetraveld. Hierdoor is er bij VV Lemelerveld in de praktijk sprake van 3 wedstrijd velden in plaats van 4.
- MHC Dalfsen beschikt over een semi-waterveld. Gebaseerd op berekening vanuit de bond en uitgaande van 50% thuis- en 50% uitwedstrijden, waarbij tussen haakjes ook de niet afgeronde behoefte wordt gegeven.
- Gebaseerd op informatie vanuit de bond.
- Voor handbal geldt de vuistregel: 1 veld per 100 leden. Gezien de trend naar zaal- en beachhandbal is de behoefte (na afstemming met de bond) vastgesteld op maximaal 1 veld. Dit geldt voor LHC en SV Dalfsen.

Verschil capaciteit en behoefte

Het totaal aan velden per tak van sport in de gehele gemeente Dalfsen lijkt op basis van deze analyse voldoende, maar op verenigingsniveau zijn er bijvoorbeeld bij SV Nieuwleusen en VV Lemelerveld knelpunten zichtbaar. Deze vraagstukken kunnen aan de hand van het voorgestelde nieuwe sportbeleid verder worden uitgewerkt.

Binnensport

Algemene toelichting:

Voor de berekening van de bezettingspercentages bij binnensportaccommodaties is uitgegaan van 4.000 beschikbare uren per zaaldeel: maandag tot en met zaterdag van 8:00 – 23:00 uur (15 uur) en zondag van 10:00 – 20:00 uur (10 uur), over 40 weken per jaar.

Indien 'Sporthal A' uit drie zaaldelen bestaat en ook als zodanig wordt verhuurd, dan kan 'Sporthal A' per jaar voor 12.000 uur worden verhuurd.

Tabel 1 - Totaal overzicht bezetting per binnensportaccommodatie (2018)

Locatie	Onderdeel	Zaal-delen ¹	Uren				% Bezetting (hele wk) ²	% Bezetting (ma-za) ³
			Onder-wijs	Sport-ver.	Overig	Totaal		
De Spil <i>Nieuwleusen</i>	Sporthal 1	2	1.657	1.816	852	4.324	54	60
	Sporthal 2	3	78	2.490	1.140	3.707	31	34
	Totaal	5	1.734	4.306	1.991	8.031	40	45
De Trefkoele <i>Dalfsen</i>	Sporthal 1	3	0	4.389	330	4.719	39	44
	Sporthal 2	2	1.998	2.747	0	4.745	59	66
	Sportzaal	1	0	908	199	1.107	28	31
	Totaal	6	1.998	8.044	529	10.571	44	49
Heidepark <i>Lemelerveld</i>	Sporthal	1	0	1.128	68	1.196	30	33
	Sportzaal	2	816	1.647	292	2.754	34	38
	Totaal	3	816	2.774	360	3.949	33	37
Wiekelaar <i>Oudleusen</i>	Sportzaal	1	225	1.246	0	1.471	37	41
Potstal <i>Hoonhorst</i>	Gymzaal	1	347	519	54	920	23	26

¹ Aantal zaaldelen waarin sportzaal/sporthal is op te delen.

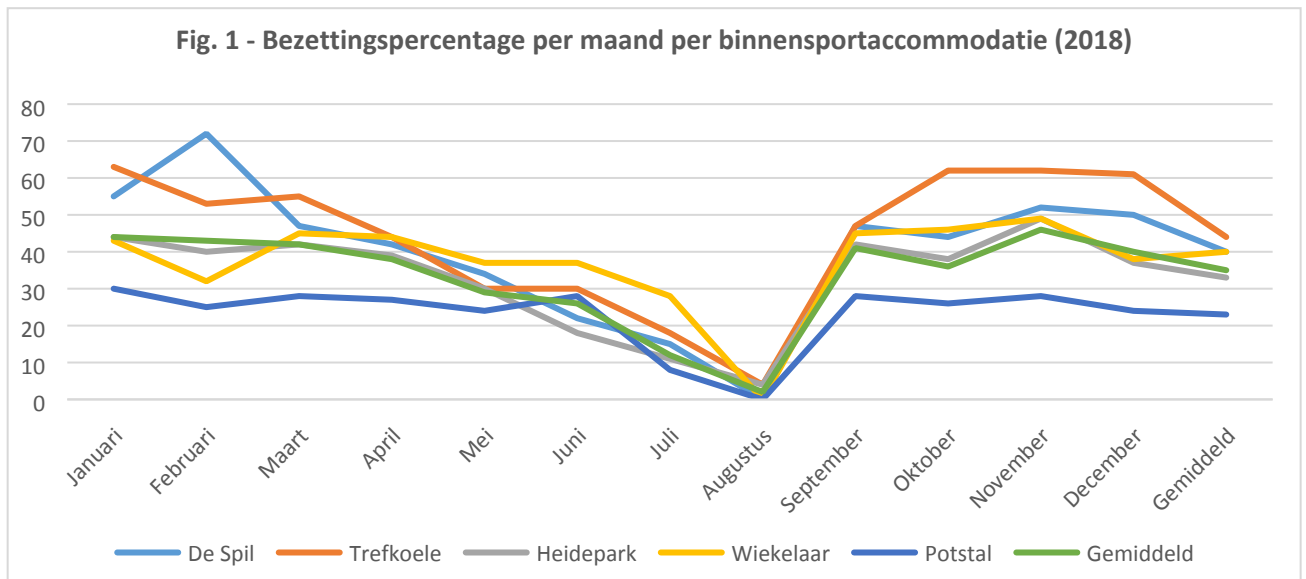
² Bezettingspercentage hele week: berekend op basis van 4.000 beschikbare uren per zaaldeel over het gehele jaar.

³ Bezetting ma t/m za: berekend op basis van 3.600 beschikbare uren per zaaldeel over het gehele jaar.

Tabel 2 - Bezettingspercentage per maand per binnensportaccommodatie (2018)¹

	De Spil	Trefkoele	Heidepark	Wiekelaar	Potstal	Gemiddeld
Januari	55	63	44	43	30	44
Februari	72	53	40	32	25	43
Maart	47	55	42	45	28	42
April	42	44	39	44	27	38
Mei	34	30	30	37	24	29
Juni	22	30	18	37	28	26
Juli	15	18	11	28	8	12
Augustus	0	4	4	0	0	2
September	47	47	42	45	28	41
Oktober	44	62	38	46	26	36
November	52	62	49	49	28	46
December	50	61	37	38	24	40
Gemiddeld	40	44	33	40	23	35

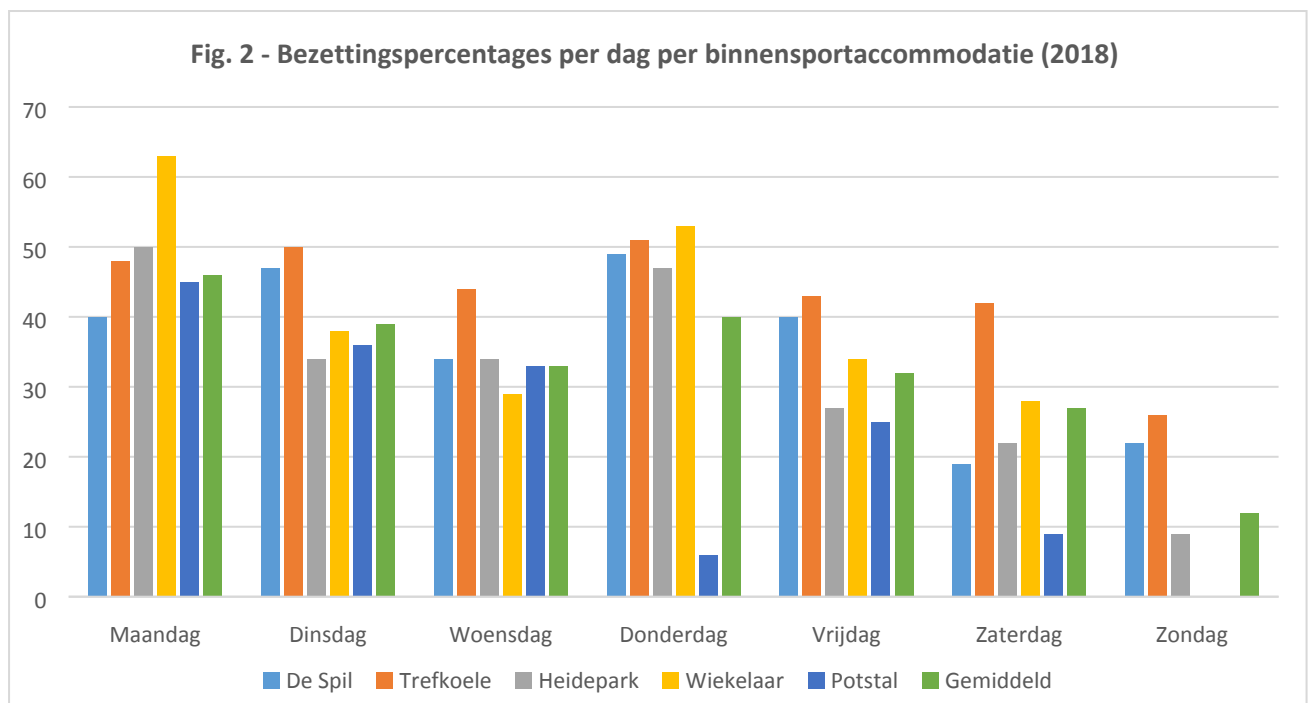
¹ Bezettingspercentage voor maandag tot en met zondag (berekend op basis van 4.000 beschikbare uren per zaaldeel over het gehele jaar.).

Tabel 3 - Bezettingspercentage per dag per binnensportaccommodatie (2018)¹

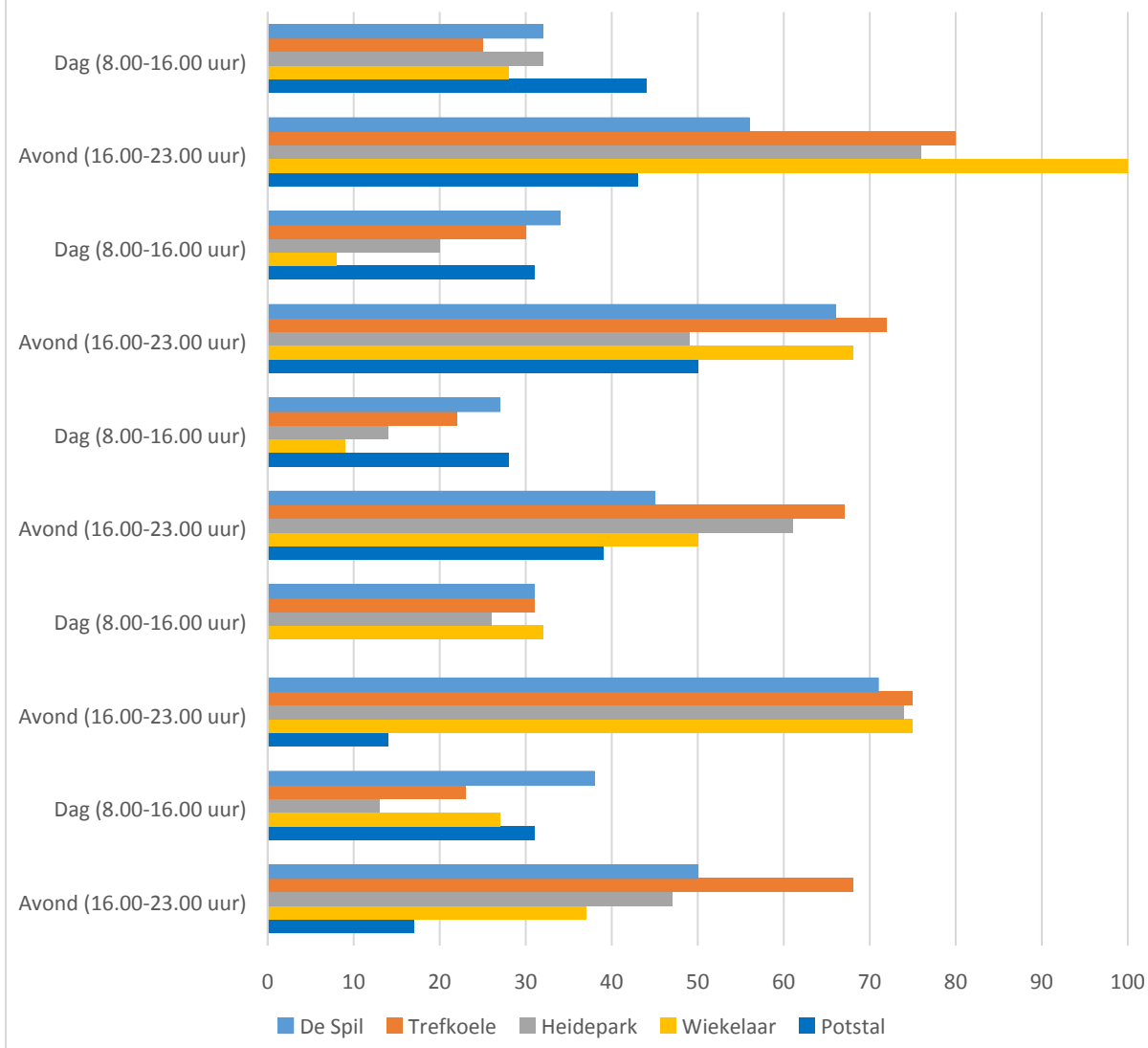
	De Spil	Trefkoele	Heidepark	Wiekelaar	Potstal	Gemiddeld
Maandag	40	48	50	63	45	46
Dinsdag	47	50	34	38	36	39
Woensdag	34	44	34	29	33	33
Donderdag	49	51	47	53	6	40
Vrijdag	40	43	27	34	25	32
Zaterdag	19	42	22	28	9	27
Zondag	22	26	9	0	0	12

¹ Bezettingspercentages voor maandag tot en met zaterdag gebaseerd op 600 uur per dag per jaar per zaaldeel, voor zondag op 400 uur per dag per jaar per zaaldeel.

Noot: De Potstal en de Wiekelaar verhuren de sportaccommodatie niet op zondag.

Fig. 3 - Bezettingspercentages binnensportaccommodaties overdag en 's avonds (2018)

Noot: De bezettingspercentages zijn gewogen gemiddelden over het gehele jaar.

Gebruik binnensportaccommodaties

De binnensportaccommodaties worden verhuurd aan het onderwijs, sportverenigingen en overige verhuurders, zoals de welzijnsstichting/incidentele huurders/losse sportgroepen etc. Voor alle locaties geldt dat de sportverenigingen het meeste gebruik maken van de sporthallen/-zalen en gymnastiekzaal. De sportaccommodaties worden tezamen voor bijna 25.000 uur per jaar verhuurd. Daarvan wordt 68% verhuurd aan sportverenigingen, 23% aan het onderwijs en 9% aan overige verhuurders.

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en NOC*NSF hebben beiden richtlijnen voor de bouw en exploitatie van sporthallen en -zalen opgesteld. Deze richtlijnen gaan uit van de (potentiële) bezetting in uren. De VNG adviseert dat voor de bouw en exploitatie van een sporthal of -zaal een minimale behoefte van 1.600 uur per jaar moet bestaan. Dit aantal is inclusief onderwijsgebruik. NOC*NSF hanteert een richtlijn van 1.400 uur sportgebruik. Dit aantal is exclusief onderwijsgebruik.

Als naar de afzonderlijke accommodaties wordt gekeken, dan voldoen De Spil en de Trefkoele¹ aan beide richtlijnen (zie tabel 1). Ook de sportzaal van Heidepark wordt volgens deze richtlijnen voldoende gebruikt. De sporthal van Heidepark en de sportzaal in De Wiekelaar liggen qua aantal gebruiksuren onder beide landelijke richtlijnen. Dit geldt ook voor De Potstal, maar dat betreft op basis van haar afmetingen een gymzaal waarvoor deze richtlijnen niet gelden.

Bezetting gedurende jaar

In de perioden januari-maart en september-december is het bezettingspercentage hoger dan de overige maanden (zie figuur 1 en tabel). Dit wordt veroorzaakt door competities op zaterdag en zondag en extra verhuur doordeweeks (aan o.a. handbal en (zaal)voetbal). De accommodaties worden in augustus vrijwel niet verhuurd. In De Spil is in februari een piek in de verhuur te zien. Dit wordt veroorzaakt door incidentele verhuur in de voorjaarsvakantie.

De maandag en donderdag zijn de meest populaire dagen voor de verhuur van de accommodaties. Voor De Spil en De Trefkoele is de donderdag de drukste dag, gevolgd door de maandag. De bezettingspercentages voor Heidepark, De Wiekelaar en De Potstal zijn op maandag het hoogst.

Bezetting dag versus avond

Overdag (8:00 – 16:00 uur) worden de binnensportaccommodaties voornamelijk door het onderwijs gebruikt, maar ook sportverenigingen (zoals de gymnastiekvereniging) en diverse welzijnsstichtingen maken overdag gebruik van de locaties.

's Avonds (16:00 – 23:00 uur) zijn alle accommodaties drukker bezet dan overdag. Dat geldt ook als wordt uitgesplitst per dag, met uitzondering van de vrijdag in De Potstal. De Wiekelaar is de enige locatie die op één avond voor 100% wordt gebruikt (zie figuur 3).

Bewegingsonderwijs

De gemeente heeft een wettelijke verplichting in het voorzien van binnensportruimtes ten behoeve van het bewegingsonderwijs van de scholen gevestigd in de gemeente. In de vijf binnensportaccommodaties is in 2018 ruim 5.000 uur bewegingsonderwijs aangeboden. In de accommodaties is voldoende ruimte om dit aantal uren desgewenst te verhogen. Het bezettingspercentage overdag (zie figuur 3), inclusief overige verhuurders, is gemiddeld 25%² (variërend van één dag in de week helemaal geen gebruik overdag in tot en met 44% op één dag – beiden in de Potstal).

¹ De sportzaal van de Trefkoele betreft een kleine sportzaal van 170m², voorzien van spiegelwand en balletbar. Voor andersoortige sportruimten, zoals dojo's en danszalen, zijn geen vastgestelde normen. Deze ruimtes kunnen een deel van de (sport specifieke) vraag vanuit de (georganiseerde) binnensport opvangen.

² De bezettingspercentages zijn een gewogen gemiddelde over het gehele jaar 2018 berekend.

De gemeente Dalfsen krijgt de komende jaren te maken met een krimp van het aantal basisschoolleerlingen in bijna alle kernen (zie tabel 4). Alleen in Nieuwleusen zal het leerlingenaantal tot en met 2034 licht toenemen. De afname is in absolute zin naar verwachting het grootst in Dalfsen en Lemelerveld. Procentueel gezien zal de grootste afname in Oudleusen zijn.

Tabel 4 - Leerlingenontwikkeling en -prognose voor basisonderwijs per kern 2014 - 2034

	Absolute aantal leerlingen					Verschil 2014-2034	
	2014 ¹	2019 ²	2024	2029	2034	Absoluut	%
Dalfsen	955	898	969	901	832	-123	-12,9
Nieuwleusen	933	837	931	962	951	+18	+1,9
Lemelerveld	515	499	423	411	425	-90	-17,5
Hoonhorst	180	162	139	125	136	-44	-24,4
Oudleusen	113	98	95	81	70	-43	-38,1
Totaal	2.696	2.494	2.557	2.480	2.414	- 282	-10,5

¹ Bron: Integraal huisvestingsplan 2015-2018 Gemeente Dalfsen

² Bron overige aantallen: Rapport prognose basisscholen Gemeente Dalfsen 2019

In hoeverre dit zijn weerslag zal hebben op de ruimtebehoefte voor het bewegingsonderwijs, is afhankelijk van de ontwikkelingen op het gebied van het bewegingsonderwijs (mogelijke verruiming van het wekelijks aantal klokuren) en de gevolgen van de dalende aantallen op het toekomstig aantal groepen, de hieraan gerelateerde klokuren bewegingsonderwijs en de spreiding van de onderwijslocaties.